

Λαογραφικό Λεξικό της Ελληνίδας Μαιμής

Δρ Χρίστος Θ. Οικονομόπουλος, Παιδοχειρουργός.

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

βυζαλιχτούρι, το, το βρέφος που θηλάζει.

βυζάνα, η, η λεχώνα που έχει άφθονο γάλα, που συνεχώς τρέχει από τις θηλές της.

βυζαναριά, η, η βυζάστρα που θήλασε το νεογέννητο πριν από τη μάνα του, η οποία ως λεχώνα δεν είχε πολύ και γλυκό γάλα γιατί είχε κακοπάθει στη γέννα από δυστοκία.

βυζανιάρικο, το, το βρέφος που τρέφεται μόνο με το γάλα της μάνας του. Λέγεται και βυζασταρούδι.

βυζανταρού, η, η λεχώνα που έχει άφθονο γάλα.

βυζαξιά, η, ο χρόνος ενός θηλασμού.

βυζαρό, το, το θήλαστρο, το ρωγοβύζι.

βυζαστακάκι, το, το νεογνό που θηλάζει. Λέγεται και βυζασταρούδι ή βυζανιάρικο.

βυζαστάρια, η, η μάνα που θηλάζει το βρέφος.

βυζαστάρικο, το, το βρέφος που θηλάζει.

βυζασταρούδι, το, το νεογνό που θηλάζει τις πρώτες εβδομάδες τη μάνα του.

βυζάστρα, η, 1) η τροφός που θηλάζει το παιδί ώσπου να έρθει το γάλα της λεχώνας, και γενικά η μάνα που βυζαίνει ξένα παιδιά, 2) το θήλαστρο.

βυζάστρια, η, η τροφός που θηλάζει πρώτη το παιδί.

βυζάστρι, το, το γυάλινο δοχείο μέσα στο οποίο η μάνα, με βοηθό πάντα τη

μαμή, εκμυζά από τους μαστούς της το γάλα που περισσεύει, για να μην της προξενήσει συμφόρηση του μαστού.

βυζαστικά, τα, 1) η αμοιβή της βυζάστρας, 2) τα νομίσματα που δίνει ο γαμπρός στη μάνα της νύφης όταν την παραλαμβάνει, γιατί τη θήλασε και είναι υγιής.

βυζαστικό, το, 1) η περίοδος που η βυζάστρα θηλάζει ένα νεογνό, 2) η αμοιβή της βυζάστρας. Τη βυζάστρα συνήθως υποδεικνύει η μαμή.

βυζαχτάρικο, το, το θηλάζον νεογνό.

βυζάχτρα, η, το ρωγοβύζι, το θήλαστρο.

Βυζιά της Παναγίας, τα, οι μαστοειδείς σταλακτίτες που στάζουν νερό, σε σπηλαιώδεις εκκλησίες. Η μαμή βάζει τις λεχώνες που δεν έχουν πολύ γάλα να πίνουν το νερό, αυτό που στάζει, για να κατεβάσουν άφθονο γάλα.

βυζί, το, 1) ο μαστός, 2) ο θηλασμός, 3) το μητρικό γάλα, αντί του μαστού.

βυζίκι, το, το ορφανό από γάλα νεογνό, αυτό που η μάνα του δεν έχει γάλα.

βυζολόγος, ο, 1) όργανο με το οποίο αφαιρείται το γάλα της μάνας επί αφθονίας, 2) το θήλαστρο των βρεφών. Λέγεται και ρώγα.

βυζοκρατάει, όταν η μάνα εξακολουθεί να θηλάζει για πολύ καιρό το βρέφος της, με τη συμβουλή της μαμής, για να μη μείνει πάλι έγκυος.

βυζομάος, ο, φόβητρο του βρέφους.

Είναι τεμάχιο από δέρμα μαύρου ζώου, που η μαμή συνιστά στη μάνα να τοποθετήσει στο μαστό της για να το τρομάζει και να αποκόψει. Αυτό κάνει η μαμή, όταν η μάνα είναι άρρωστη από χτικιό (φυματίωση), αναιμία κλπ.

βυζοξάγγλισμα, το, η μάλαξη των συμφορητικών μαστών της λεχώνας από τη μαμή με βυζόχτενο (αραιά κτένα), για να φύγουν τα βύσματα από τους γαλακτοφόρους πόρους, για αποφυγή δημιουργίας αποστήματος. Το χτένισμα με τη βυζόχτενα γίνεται τελετουργικά από τη μαμή με την «επωδή του βυζιού».

βυζοπιάνω, θηλάζω για πρώτη φορά το αρτιγέννητο βοηθώντας το να βρεί τη θηλή του μαστού. Βοηθός της μικρομάνας στο βυζόπιασμα είναι η μαμή ή η μάνα της.

βυζόπιτα, η, είδος γαλατόπιτας, που προσφέρει η μάνα στη βυζάστρα την ημέρα της Αναλήψεως μαζί με στηθάκι κότας (του πουλιού το γάλα), για να την τιμήσει.

βυζόπονος, ο, η επώδυνος μαστίτις ή το απόστημα του μαστού.

βυζορρόι, το, το θήλαστρο.

βύζος, ο, το παιδί που εξακολουθεί να θηλάζει τη μάνα του παρά την ηλικία του.

βυζοσηκώστρα, η, το σακκουλάκι με άμμο, σχήματος ημικυκλικού, που κατασκευάζει η μαμή για να συγκρατεί το μαστό της λεχώνας από τη συμφόρηση αυτού.

βυζούμενη, η, η μάνα που θηλάζεται, η θηλαζόμενη.

βυζοφόβια, τα, τα διάφορα τεμάχια δέρματος ζώου (λαγού, κουνελιού κλπ.) σε σχήμα μαστού, που τοποθετεί η μάνα στους μαστούς της για να απογαλακτίσει το βρέφος, φοβίζοντάς το.

βυζόχτενο, το, το ξύλινο χτένι με αραιά

δόντια, εργαλείο της μαμής, με το οποίο η μαμή χτενίζει τους μαστούς της λεχώνας τις τρεις πρώτες ημέρες, για να μη πιαστεί το γάλα, να μη «κοντριάσει» και πάθει μαστίτιδα με αγαλακτία.

βυζόψωμο, το, το παρασκεύασμα της μαμής από αλεύρι, λάδι και κρασί, τα τρία γιατρικά της Δόξας Ουρανού Τόξου, ζυμωμένο με νερό από μαστοειδείς σταλακτίτες (Βυζιά της Παναγίας). Το τρώει η λεχώνα για γαλακταγωγό.

βωβόνερο, το, το αμίλητο νερό, που φέρνει στο στόμα της η μαμή όταν κληθεί σε γέννα και το ρίχνει αμίλητη πάνω στον κόρφο της επιτόκου για να γλυστρήσει το παιδί σαν το νερό. Το λένε και βωβό. Πιστεύουν ότι προστατεύει και από τη βασκανία.

Γ

Γαβριήλ Άγγελος, ο, ο προστάτης των παρθένων κοριτσιών.

γαζί της μαμής, το, το είδος της ραφής χωρίς να αφήνει κενό. Όταν μια μάνα γεννάει συνέχεια κορίτσια, τότε η μαμή γαζώνει ένα σταυρό με κόκκινη κλωστή στο εσώρουχο της λεχώνας για να σταματήσουν τα θηλυκά και αμείβεται γενναία από τον πατέρα!

γαϊδουρόγαλο, το, το γάλα της γαϊδούρας (όνου). Τα συστατικά του πλησιάζουν προς το μητρικό, έχει όμως λιγότερο λίπος. Η μαμή συνιστούσε το γάλα αυτό 1) για πρόωρα, 2) για παιδιά με διάρροια και 3) για αυτά που έπασχαν από κοκκύτη.

γαϊτάνι, το, το είδος κορδονιού κλωστής με το οποίο δένει η μαμή το αρτιγέννητο στο πρώτο του σπαργάνωμα και δι-

δάσκει τη μικρομάνα πώς να το σπαρ-
γανώνει.

γάλα, το, κυρίως το μητρικό γάλα, ο
θηλασμός. "Καλά γάλατα": ευχή της μα-
μής στη λεχώνα.

γάλα της Παναγίας, το, οι σταγόνες από
μαστοειδείς σταλακτίτες σε σπηλαιώ-
δεις εκκλησίες. Θεωρούνται γαλακταγω-
γοί. Λέγονται και βυζιά της Παναγίας.
Όταν η λεχώνα δεν έχει πολύ γάλα, η
μαμή τη συνοδεύει στις εκκλησίες αυ-
τές και θηλάζει η λεχώνα από αυτούς
τους σταλακτίτες για γαλακτοφορία.

γάλα του πουλιού, το, του πουλιού το
γάλα είναι το στήθامي βρασμένης κότας,
δώρο της μάνας, που δεν είχε γάλα σαν
λεχώνα, προς τη βυζιάστρα του παιδιού
της.

γαλαγιασματάκια, τα, τα μικρά αγιάσμα-
τα, πηγές ύδατος αγιασμένες σε εξωκ-
κλήσια, τις οποίες υποδεικνύει η μαμή
στη λεχώνα όταν έχει λίγο γάλα για γα-
λακτοφορία.

γαλαδελφός, ο, ο γιός της βυζιάστρας
(παραμάνας), ο ομογάλακτος αδελφός.

γαλαζόφλεβες, οι, οι φλέβες των μα-
στών της μικρομάνας (πρωτάρας) όταν
είναι διογκωμένοι. Πιστεύουν ότι φέρουν
γαλακτοφορία.

γαλαζούδια, τα, οι γαλάζιες πέτρες, που
κρεμάει η μαμή στο στήθος της λεχώ-
νας εναντίον της βασκανίας. Το ίδιο και
για το νεογνό.

γαλαθέας, ο, το παιδί που χρόνιασε κί-
ακόμη βυζαίνει γάλα, το περισσοβυζαγ-
μένο παιδί. Λέγεται και γαλαθηνός.

γαλακάρα, η, η γαλακτοφόρος λεχώνα.

γαλακαριά, η, η θηλαζόμενη μάνα.

γαλακιάρικο, το, το βρέφος που θηλά-
ζει τη μάνα του με βουλημία.

γαλακτίτης, ο, το νεογιλό δόντι της πρώ-
της οδοντοφυΐας. Τα πρώτα δόντια λέ-

γονται και νεογιλοί ή γαλατόδοντα.

γαλάτα, η, η λεχώνα που έχει άφθονο
γάλα.

γαλατερή, η, η μάνα που έχει άφθονο
γάλα.

Γαλατιανή, η, επίθετο της Παναγίας. Η
μαμή την ονομάζει Αγία Γαλατιανή.
Υπάρχουν εκκλησίες της Παναγίας με
αγιάσματα, που συνιστά η μαμή να πί-
νουν οι λεχώνες για να κατεβάσουν
άφθονο γάλα.

γαλατιάραινα, η, η λεχώνα που έχει
άφθονο γάλα. Λέγεται και γαλατούσα.

γαλατόδοντο, το, το νεογιλό δόντι της
πρώτης οδοντοφυΐας. Το λένε και γα-
λαξία ή γαλακτίτη.

γαλατόθρεπτος, ο, ο θρεμμένος με μη-
τρικό γάλα.

γαλατόθρεψη, η, ο μητρικός θηλασμός.

γαλατόπετρα, η, ο μικρός γαλακτίτης
λίθος τον οποίο κρεμάει η μαμή από το
λαιμό της λεχώνας για να φέρει άφθο-
νο γάλα.

γαλατούσα, η, 1) η λεχώνα που φέρει
άφθονο γάλα, 2) η πέτρα που κρεμάει η
μαμή στο στήθος της λεχώνας για να
κατεβάσει άφθονο γάλα (γαλακτόπετρα,
γαλακτίτης λίθος), 3) επίθετο της Πα-
ναγίας. Λέγεται και Γλυκογαλούσα ή
Γαλατιανή. Βοηθάει τη λεχώνα να κατε-
βάσει γάλα.

γαλατόχανδρα, η, η διαφανής χάνδρα
που κρεμάει στο στήθος της η λεχώνα
για να κατεβάσει γάλα.

γαλατώνω, όταν οι μαστοί της λεχώνας
μαζεύουν πολύ γάλα.

γαλαχτερίδι, το, το βυζασταρούδι.

γαληνάει, η μαμή ησυχάζει το αρτιγέ-
νητο με θυμιάματα και το κάνει να μη
κλαίει όταν έχει κακοπάθει στη γέννα.

γαληνίζω, καθησυχάζω το νήπιο με βαυ-
καλίσματα.

γαλιάζω, όταν το παιδί θηλάζει μέχρι 2-3 χρόνων.

γαλιουρίζω, καθησυχάζω το βρέφος που κλαίει δίνοντάς του μητρικό γάλα.

γαλοδακτύλιδα, τα, τα δακτυλίδια που ανταλλάσσουν δύο λεχώνες ασαράντιστες, άμα συναντηθούν τυχαία στο δρόμο, λέγοντας την ευχή: «Εσύ το γάλα σου κι' εγώ το γάλα μου». Μετά τις 40 ημέρες τα ξανααντάλλασσουν.

γαλοζυμωμένο, το, το ευτραφές βρέφος, το θροφιανό.

γαλοθρέμματα, τα, τα χρήματα που δίνει ο γαμπρός στη μάνα της νύφης στο νυμφόπαρμα, γιατί τη θήλασε (από σεβασμό προς το μητρικό θηλασμό). Λέγονται και βυζαστικά.

γαλόκαμα, το, το αδύνατο και καχεκτικό παιδί που δεν έχει πιεί αρκετό μητρικό γάλα.

γαλοκαμμένο, το, το νήπιο που απογαλακτίστηκε πρόωρα λόγω θανάτου ή νόσου της μάνας του. «Γαλοκαμμένο παιδί»: αυτό που δεν έφαγε αρκετό μητρικό γάλα.

γαλόκουπα, η, ποτήρι με χοντρά χείλη, συνήθως ξύλινο. Σ' αυτό αρμέγει η μαμή το γάλα από τους μαστούς της λεχώνας όταν έχει περισσογαλιά (γαλακτοφορία). Λέγεται και αρμεχτήρι.

γαλομάνα, η, το φυτό γαλασίδα. Όταν μια λεχώνα δεν έχει πολύ γάλα η μαμή την πηγαίνει στο βουνό και βόσκει γονατιστή, με τα τέσσερα, σαν προβατίνα, τις γαλατσίδες, για να κατεβάσει γάλα. Είναι γαλακταγωγό. Λέγεται και γαλοχόρτι.

γαλομαύλισμα, το, η μαγική πράξη της μαμής όταν η λεχώνα έχει λίγο γάλα, από φόβο να μη της φύγει το γάλα. Μετά την τρίτη ημέρα βγαίνουν οι δυο τους (μαμή και λεχώνα) το βράδυ, που έρχο-

νται στο χωριό οι αγελάδες, και η μαμή την υποχρεώνει να μαυλίσει (προσκαλέσει) τις αγελάδες λέγοντας: «Πού είσαι γαλατάκι μου, πού βόσκεις; Να ξανάρθεις στον κόρφο μου, να φάει το παιδάκι μου».

γαλομέτρα, η, το μικρό δοχείο για γάλα.
γαλονόμισμα, το, η μαστίτις της λεχώνας.

γαλοτόπετρα, η, περίαπτο της λεχώνας. Είναι λευκό ωοειδές λιθάρκι, που κρεμάει η θηλάζουσα εμπρός στο στήθος της όταν δεν έχει αρκετό γάλα. Πιστεύουν ότι προκαλεί άφθονη παραγωγή γάλακτος.

γαλοπιάνω, όταν οι μαστοί της θηλάζουσας μάνας σπαργώνουν, γίνονται συμφορητικοί και δεν εκρέουν κανονικά γάλα.

γαλόπιαση, η, η συμφόρηση του μαστού, η μαστίτις, η γαλακτοφορίτις. «Η γαλοπιασιά πλάκωσε το βυζί της κι' έγινε κόμπος το γάλα».

γαλοπίτικο, το, το παιδί το βυζανιάρικο. Λέγεται και γαλαθινό.

γαλοσαραντίστρα, η, η ειδική πρακτική γιάτρισσα, η οποία με μαγικά μέσα επαναφέρει το χαμένο γάλα της μάνας.

γαλόστρα, η, η κόλλα, το πρώτο γάλα της μάνας, το πρωτόγαλα. Η μαμή το αρμέγει σε πανί και το ρίχνει στο ποτάμι, για νάρχεται σαν ποτάμι το γάλα. Λέγεται και σκορκοφίγκι.

γαλοστρούφι, το, γαλακταγωγό άγριο χόρτο, είδος γαλατσίδας. Η μαμή ποτίζει τη λεχώνα για να κατεβάσει γάλα.

γαλουρίζω, 1) διασκεδάζω τη δυσθυμία του βρέφους δίνοντάς του το μαστό, 2) όταν το βρέφος αρχίζει να ψελλίζει άναρθρους φθόγγους.

γαλούσα, η, 1) η μάνα που έχει πολύ γάλα, 2) ο γαλακτίτης λίθος.

γαλουχία, η, ο μητρικός θηλασμός.

γαλουχίζω, γαλουχώ, θηλάζω, διατρέφω το βρέφος με το γάλα μου.

γαλοχόρτι, το, η γαλατσίδα. Χόρτο, το οποίο τρώει ωμό η λεχώνα για να κατεβάσει γάλα.

γαλουχώ, διατρέφω το βρέφος με μητρικό γάλα.

γαλόψωμο, το, το μικρό άζυμο ψωμί, που τρώει η θηλάζουσα για να της έρθει πολύ γάλα.

γανί, το, το νεογνό που κλαίει ακατάπαυστα.

γαρυφαλλόλαδο, το, το έλαιο γαρυφάλου, πρακτικό φάρμακο για τον πονόδοντο.

γαστρίατικο, το, το κάθε φάρμακο, που χρησιμοποιεί η μαμή για να καθησυχάσει τις κοιλιακές διαταραχές της εγκύου ή της λεχώνας.

γεία, η, η γεροσύνη, η υγεία. «Γεία στα χέρια σου κυρά-Μαμή».

γελαστικό, το, το απανωπροίκι ή εξώπροικο, που δίνουν στο γαμπρό όταν δεν βρεθεί παρθένος η νύφη.

Γελλού, η, 1) αερικό ή δαίμονας παιδόφιλος, που πνίγει τα μωρά μέχρι δεκαέξι μηνών, προσωποποίηση της νεογνικής τετανίας, 2) δαίμονας που βλάπτει τη λεχώνα, προσωποποίηση της θυρεοειδικής κρίσης, 3) φάντασμα, φόβητρο της μάνας για εκφοβισμό των παιδιών. Λέγεται και Γιαλλού ή Γελλώ.

γέννα, η, ο τοκετός της γυναίκας. Η μεγαλύτερη και ιερότερη στιγμή της ζωής, γιατί γίνεται συνδημιουργός με το Θεό και συνεργάτης του. Στη γέννα, το ιερότερο και σεβαστότερο πρόσωπο μετά την Παναγία και τον Άγιο Ελευθέριο είναι η μαμή.

γενναρόγεννη, η, η μάνα που γεννάει εύκολα, σαν αμνάδα, τον Ιανουάριο

μήνα.

γενέθλια, τα, η επέτειος της γέννησης ενός παιδιού.

γεννιά, η, η γενεά.

γεννησιμίο, το, 1) το γνήσιο τέκνο, 2) το σωματικό σημάδι από της γεννήσεως.

γέννες, οι, 1) οι τοκετοί, 2) τα τέκνα.

γεννησάρικο, το, το νεογνό τις τρεις πρώτες ημέρες.

γεννησαρούδι, το, το αρτιγενές βρέφος.

γέννηση, η, η γέννα, ο τοκετός, η μεγαλύτερη και ιερότερη στιγμή στη ζωή της γυναίκας.

γεννητούρια, τα, 1) η γέννα, ο τοκετός, 2) τα προσφερόμενα φαγητά ή γλυκά στους επισκέπτες κατά τη γέννηση, 3) η γιορτή την τρίτη ημέρα από τον τοκετό, όπου πληρώνεται η μαμή για τον κόπο της αφού λούσει το νεογνό, 4) τα γενέθλια και η γιορτή, όταν συμπληρώσει ένα χρόνο το παιδί από τη γέννησή του.

γεννήτρα, η, η γυναίκα την ώρα του τοκετού.

γεννοβόλι, το, το τέκνο.

γεννολόγι, το, η γενεαλογία, η καταγωγή.

γεννομοίρι, το, όταν η μάνα πεθάνει επάνω στον τοκετό και το παιδί ζήσει λίγες ώρες και αεροβαφτιστεί από τη μαμή, τότε ο άνδρας κρατάει όλη την προίκα της άτυχης μάνας.

γεννοπαιδάω, γεννώ παιδιά, αποκτώ τέκνα.

γεννοστέφανο, το, σιδερένιο στεφάνι, που το κρατούν δυο βοηθοί της μαμής (παραμαμές) την ώρα που γεννάει η γυναίκα, για να περάσει μέσα το παιδί (τρυποπέραςμα της γέννας) και για να αποκτήσει γρήγορα και άλλα παιδιά.

γεννοφάσκια, τα, τα πρώτα σπάργανα του νεογνού.

γεννοφάσκιδα, τα, 1) οι πρώτες σαράντα ημέρες που περιποιείται η μάνα μαζί με τη μαμή το νεογνό, συνήθως αγόρι, που γεννήθηκε και είναι από αρχοντικό γένος (αρχοντόπουλο). Η μαμή πληρώνεται με χρυσό νόμισμα. 2) Τα χρόνια της νεογνικής και βρεφικής ηλικίας.

γεννόφυλλα, τα, οι μελιτοπλακούντες, που προσφέρονται στους παρειασμένους αμέσως μετά τη γέννηση.

γεννώ και γεννάω, τεκνοποιώ, τίκτω.

γένος, το, 1) η καταγωγή, η γενεά, 2) το γένος του εμβρύου.

γεραγεδίστικα, τα, τα σύμβολα των νεραϊδων πάνω σε σφοντύλια, για τη γαλακτοφορία της μάνας.

γεραγιδόσπορος, ο, ο νεραϊδόσπορος, το νόθο παιδί που πιάστηκε από νεραϊδο (ωραίο ανύπανδρο άνδρα) και νεραϊδα (ανύπανδρη ωραία κόρη).

γερόμπασμα, το, το ασθενικό τέκνο από γέροντα πατέρα.

γεροντιά, η, 1) η δυστροφία του πρόωρου βρέφους, 2) η αφυδάτωση του παιδιού.

γεροντοπάτσουνο, το, η δυστροφία του βρέφους.

γεροντόπιασμα, το, το παιδί που συνελήφθη από γέροντα πατέρα. «Γεροντοπιάσματα, παιδιά της ορφάνιας».

γεροντόσπαρμα, το, παιδί που γεννιέται στα γηρατειά του πατέρα.

γεροντόσπορος, ο, το παιδί που γεννήθηκε από γέροντα πατέρα. Συνήθως είναι καχεκτικό.

γητεία, η, ο μαγικός εξορκισμός.

γητέματα, τα, μαγικές μικροτελετουργίες της μαμής, για να διώξει τα πονηρά πνεύματα που βλάπτουν τη λεχώνα.

γητεύω, γοητεύω, μαγεύω, θέλω, κατευνάω τις διάφορες ψυχασωματικές αρρώστιες με μαγικούς τρόπους.

γιαγιά, η, η μάμη, βάβα, μάνια, κυρούλα, μεγάλη γιαγιά ή τρανή μάνα της γιαγιάς· υποκοριστικό: γιαγιάκα ή γιαγιούλα.

Γιαλλούδες, οι, γυναικεία κακοποιά πνεύματα και στοιχεία, που βλάπτουν τη λεχώνα και το παιδί. Προσωποποίηση της θυρεοειδοτοξικώσεως και της νεογνικής τετανίας.

γιαλλοχάρτι, το, το χαρτί της Γιαλλούς. Είναι χαρτί με σύμβολα και λέξεις εναντίον της βασκανίας της λεχώνας.

γιασεμαλοιφή, η, η αρωματώδης καλυντική αλοιφή του δέρματος, που παρασκευάζει η μαμή και περιέχει άρωμα του γιασεμιού, για τη θεραπεία των πινάδων της εγκυμοσύνης.

γιάτραινα, η, η πρακτική γιατρός, η γιάτρισσα και η μαμή.

γιατρικό, το, θεραπευτικό φάρμακο.

γιάτρισσα, η, 1) η μαμή, 2) η πρακτική εμπειρική γιατρός.

γιατρολογώ, γιατροκομώ, γιατρεύω με εμπειρικό τρόπο.

γιατρομάγος, ο, αυτός που με μαγείες προσπαθεί να θεραπεύσει το ξαρμένιασμα της λεχώνας (ψύχωση της λοχείας). Λέγεται και Αρμένης.

γιατροπορέματα της μαμής, τα, οι ιατρικές φροντίδες της γριάς-Μπάμπως στην εγκυμοσύνη, τον τοκετό και τη λοχεία και η περιποίηση του αρσενικού νεογνού.

γιατρός, ο, ο ιατρός, συνήθως ο οικογενειακός.

γιατροσόφι, το, χειρόγραφο ιατρικό βιβλίο, λαϊκής ιατρικής.

γιατρουλίσματα της μαμής, τα, οι περιποιήσεις της μαμής προς τη λεχώνα και το βρέφος.

(Συνέχεια στο επόμενο τεύχος)